

Omtale af Institut for Design indspil til budgetforslag 2021

Institut for Design bidrag til UiBs strategiske områder

Institut for Design bidrager til UiBs strategiske områder ved at fokusere på en udbygning af forskningen. Designuddannelsen planlægges bygget om to laboratorier: Laboratoriet for Objekt, Materialitet og Rum samt Laboratoriet for Visualitet, Interaktion og Fortælling (NB: Navnene er ikke endeligt fastlagt endnu).

Ved at knytte forskning og uddannelse til en laboratoriestrategi, bygges fakultetet op omkring viden-udvikling og eksperiment, hvor den tidligere har været bygget op omkring uddannelse til profession. De to laboratorienavne skal angive "det, instituttet forsker i".

Instituttet vil stadig være professionsrettet, men med et andet og udvidet tankesæt og en anden viden i bagagen. Derved skaber vi *attraktive kandidater*. Vi vil være *ledende indenfor kunstnerisk designforskning* og udnytte den mulighed som kunstnerisk forskning giver. Det er unikt, at man i Norge har denne forskningsform. Institut for Design vil med KU-forskning være en *kompetenceinstitution* – både i forhold til andre institutioner internationalt – og for den nære omverden.

Design er i sig selv et formidrende fag – nye tanker og idéer formidles materiel, immaterielt og digitalt gennem design. Hvor den ene af specialiseringerne tidligere havde kommunikation som omdrejningspunkt, er interaktion i den kommende strategi pointeret kraftigere (NB. Kommunikation vil stadig være en del af UVplanen).

Institut for Design skaber social interaktion, kommunikation og rum og har fokus på digital interaktion. Som et eksempel herpå skal nævnes, at en ph.d.-stilling i Interaktion og Virtual Reality planlægges opslået i efteråret 2020 med allerede tildelte midler. Med alt dette bidrager instituttet til at udvikle området for *dialog, formidling og digital formidling*.

Vigtige mål ved Institut for Design

- 1) At være dagsordensættende i forhold til udvikling af designfeltet i en kunstnerisk og samfundsorienteret kontekst
- 2) At Institut for design udvikles fra at være en professions-uddannelse til at være en praksisbåret akademisk-kunstnerisk uddannelse.
- 3) At have en skarpere profil
- 4) At få flere kvalificerede ansøgere
- 5) At forskningsmiljøerne bliver markant udbygget og forbedret. Det skal styrkes gennem nye rekrutteringsstillinger, ansættelser, netværksarbejde og bedre profilering af og støtte til eksisterende og kommende forskning.
- 6) At bevare den nære kontakt til materialitet, eksperiment og form og at være up-front i forhold til designmetode, designfilosofi, brugerorientering og teknologi.

Omtale af egen totaløkonomi på kort sigt

På kort sigt ser økonomien udmærket ud. Pt. er det svært at vide, hvad det økonomiske resultat af corona-situationen betyder, men umiddelbart ser det ud til, at vi vil komme ud af året med ubrugte midler. Hvis det forholder sig sådan, håber vi, at disse kan overføres ubeskåret til næste studieår. En mulighed er, at de allokeres til nogle af de poster, der nævnes i budgettet: Indkøb af nye MAC og PC, licenser, arbejdsplads-ekvipering af nye studerende, udvikling af VR faciliteter.

Omtale af egen totaløkonomi på længere sigt samt vurderinger af ændringer i rammebudgettet

Stillingsressourcer

Instituttet er blevet bedt om at se på, hvordan stillingsressourcer kan beskæres. Dette gøres gennem at undlade at genbesætte visse stillinger de kommende år og at omstrukturere eksisterende midler til mindre %-stillinger, her af flere mindre omkostningstunge stillinger (universitetslektorstillinger).

At stillinger ikke genbesættes, kan have store konsekvenser for kvaliteten af uddannelsen og forskningsmiljøet.

Det vil være risikabelt at omfordele midler fra professorstillinger til rene undervisningsstillinger, idet forskningsmiljøet derved svækkes. Omvendt er der brug for undervisning på specialområder (farve, tegning, form m.v.), for at vi kan sikre kvaliteten af uddannelsen. I herværende budget er teoristillinger opprioriteret, men dette sker på bekostning af f.eks. en stilling i tegning. Vi så gerne at begge områder blev ligeligt prioriteret, men pt. er det ikke muligt. Forskningsstillinger er beskåret med 10% (indenfor rammen af de pt. ledige stillinger – ikke totalt)

Spares der yderligere på stillingsressourcerne, grundet procentvise nedskæringer og ændringer af rammebevillinger, vil uddannelsen og forskningen komme til at mangle soliditet. Institut for Design er allerede det institut på fakultetet, hvor underviser/student ratioen er størst (flest studerende pr. forsker/underviser). En yderligere nedskæring af lønmidler vil ændre uddannelsens karakter væsentligt, ligesom specialområder og vigtige faglige aspekter er i fare for at blive nedlagt.

Rekrutteringsstillinger

Budgetindspillet angiver, at de to kommende laboratorier langsomt tilføres flere ph.d. midler. Dette håber vi kan finansieres gennem 1) tilførte midler fra UiB 2) at overskuddet fra den (eventuelle) sommerskole allokeres til forskning i form af rekrutteringsstillinger. Med i kabalen skal også, at en øgning af rekrutteringsstillingerne vil give forbedret undervisning, branding, f.eks. ved udbredelse af opslag og ved øget internationalt netværk gennem aktiviteter. Det vil i længden betyde, at vi vil være i stand til at øge optaget, da flere undervisningsressourcer tilføjes med de 25% pligtarbejde.

Forbedret kommunikation og netværk

Institut for Design skal være en magnet for kvalificerede aspiranter. Det er vi ikke på nuværende tidspunkt, fortælles jeg af fagmiljøet. En grundig analyse af vores kommunikation med henblik på en fornyelse af præcist sprog, fortælling, billedside, kommunikationskanaler

osv. skal etableres. Det er en væsentlig opgave – og en del af institutlederens opdrag. Men – det er også en stor opgave. Derfor foreslås at der opslås en 50% kommunikations-projektstilling i 3-4 måneder med særligt henblik på at analysere og forbedre Institut for Designs kommunikation. Alternativt, at vi tildeles konsulenthjælp.

Med i billedet vedrørende forbedret kommunikation er også, at idéen om sommerskole er med til at brande instituttet.

Instituttets vurdering af BOA indtægtskilder

Som ny institutleder har jeg ikke det fulde overblik over, hvilke muligheder, der er for BOA. Jeg ved, at der er indtægter fra kurser i Designthinking, og jeg ved, at der er to PKU projekter i støbeskeen, ét om VR og ét om publicering og designkritik. Jeg har endnu ikke fået lejlighed til at sætte mig ind i de konkrete tal.

Herværende budgetindspil skitserer en ide til oprettelse af sommerskole. Denne skal løbes i gang af 1) øremærkede midler og 2) eget bidrag i form af bidrag fra eksisterende stillingsbudget. Den erfaring, der er opnået gennem etableringen uddannelsen i "Designthinking" videreføres til udviklingsarbejdet vedrørende sommerskole.

Sommerskolen kan struktureres på flere måder: som et tilbud for udenlandske studerende, som tilbud om efteruddannelse for erhverv, som forskole for nye studerende. (Sidstnævnte er nok det mindst rentable, idet kundegrundlaget sandsynligvis er mindre betalingsstærke.) Alt dette skal gennem processer og det skal budgetteres, hvilken løsning, der er realistisk og rentabel. I bilaget har jeg lavet et enkelt overslag over mulige poster.

Det forventes at driftsomkostninger og udgifter til strategi, PR, website, kommunikation, administration såvel som indtægter øges i takt med at aktivitet øges.

Overskud fra sommerskole allokeres til rekrutteringsstillinger.

Andet: Jeg er pt. ikke klar over, om vi må tillade annonceindtægter. Hvis dette er tilfældet, kan vi måske skaffe midler derfra, når mindre og større publikationer udgår fra instituttet.

Indspil til Investeringer/byg

Dæk indskydes i del af 4. etage, kontorer nedlægges (eventuelt – afhænger af dialog med arkitekt) og erstattes af nye. Ansattekontorer, evt. institutlederkontor, fællesrum etableres på dækket. Giver nødvendig plads til studerende og bedre arbejdsmiljø for ansatte, idet der i de nuværende kontorer ikke er dagslys. Det er desuden et stort ønske fra fagstaben, at der etableres samlingsrum.

Planen skal gennemtegnes af arkitekt i samråd med fagmiljø, brugerudvalg og Statsbyg.

Se yderligere omtale under punktet *Instituttets mål, tiltag og forslag knyttet til studiepladser.*

Printcenter

Det er meget glædeligt, at studerende på KMD har adgang til at lære gamle tryktechnikker på et bemandet værksted. Men i 2020 skal vi også være i stand til at give studerende erfaringer med moderne grafiske produktionsformer.

Et samlet printcenter bør etableres. Eksisterende værksteder og udstyr indenfor fotografi, plotter, tekstilprint, riso samles i centeret. Der vil være ny-investeringer i diverse printfaciliteter, folioskærer og udgifter til digitale løsninger, der gør det enkelt at betjene centeret.

Centeret giver (også) mulighed for kompendieproduktion, bogindbinding, print af bannere, plakater m.v. til gavn for studerende på visuel kommunikation, på instituttet og til gavn for hele fakultetet. På sigt vil det være muligt at få indtægter gennem centeret, hvis tjenesten tilbydes andre dele af UiB.

Pt. er der adgang til et ubemandet rum, hvor enkelte printfaciliteter findes. Dette skal udbygges betragteligt og bemandet med en overingeniør med viden om digital print, papirkvaliteter, hvordan man farvestyrer og sender til tryk m.v..

Centeret kan ikke etableres i det eksisterende rum – der er for lidt plads, og der er ikke dagslys. Mit forslag er, at eksisterende værkstedsfaciliteter genvurderes, samlet. Jeg ved, at dette forslag rammer ned i en diskussion, der har været tidligere, uden at en løsning er fundet.

Jeg har sat mig ind i min forgængers vurdering af værksteder og erfarer, at hun har fremført, at flere værksteder er overdimensionerede og for avancerede til studenterbrug. Denne tidligere fremførte pointe, mener jeg bør indgå i en afsøgning af, hvor i bygningen et yderst nødvendig printcenter kan etableres.

VR-værksted

Det rum, der bliver ledigt når de eksisterende printfaciliteter etableres et andet sted, kan passende være stedet, hvor et VR-eksperimentarium holder til. Institut for Design forventer, at et PKU-projekt med fokus på VR kommer igennem næste år. Ligeledes slår vi en ph.d. stilling op indenfor området.

Instituttets mål, tiltag og forslag knyttet til studiepladser

Instituttet blev tilført to nye studiepladser på MA-uddannelsen fra efteråret 2020. Vejledning af disse varetages af fast tilknyttede undervisere. I skrivende stund ser det ud til, at holdet kommer til at flere end de nu 30 studiepladser bliver besat. Dette vil give økonomisk overskud, hvis alle gennemfører og hindrer tab, hvis et par stykker falder fra. Det skaber imidlertid her og nu et pres på vejlederne, der må allokere tid til nye studerende - plus evt. ekstra studerende (der er stadig en vis uklarhed om antal pga. pandemien). En del af dette vil løse sig, når stillinger, der i dag varetages af vikarer, bliver mere varigt besat.

Midlerne, tilført på baggrund af de to nye studiepladser, fordeles på 1) indkøb af udstyr, så som borde (– det skal nævnes, at ekvipering af en enkelt studie-arbejdsplads (incl. specialdesignede borde) beløber sig til omkring 20.000 NOK.) 2) at højt kvalificerede vikarer hentes ind, så vi sikrer undervisningens kvalitet, indtil stillingskabalens med fast tilknyttede er gået op. 3) diverse

tiltag, f.eks. er der hyret et flytteselskab til at omstrukturere arbejdsrummene inden studiestart, da det tekniske personale ikke magtede at gøre det.

Instituttet har med de to nye studiepladser måttet sande, at grænsen for, hvor mange arbejdspladser vi kan etablere i de tildelte arealer, er nået. Alle sociale områder er nedlagt og arbejdsborde, hvor man kan samles, er væk. Det er ikke kun pga. corona – det er også pga. manglende plads. Vi kan ikke modtage flere studerende – hverken på BA eller MA, hvis ikke denne situation løses.

I lyset af ovenstående foreslår Instituttet, at de planer, der har været om at ombygge et areal på 4. etage (indskyde dæk/hems) gennemarbejdes med henblik på, at en ombygning kan finde sted i sommeren 2021. De ca. 200 m² (?) bygningen bliver tilføjet derigennem, vil give mulighed for større optag og for en forbedring af undervisningsformerne, idet der kan arbejdes mere fleksibelt med at sprede arbejdsstationerne, lave opslagstavler, enkelte loungeområder m.v.

Instituttet ønsker ikke nye studiepladser for enhver pris; vi ønsker de rette ansøgere til studiepladserne. Hvis kvaliteten af studiet skal hæves, kræver det, at vi har et meget større felt af kvalificerede ansøgere, både til BA- og MA-uddannelserne. Det kræver ekstra fokus på kommunikation, branding og netværk. Det kan etablering af sommerskole være med til. Instituttet ønsker som nævnt også at få økonomisk støtte til at udarbejde en kommunikationsstrategi – og til, at den eksekveres.

Hvis pladsproblemer løses og instituttet får mere kvalificerede ansøgere er vi meget opsatte på at udvide optaget. Særligt på det nuværende Møbel og Rum/Interiørdesign (kommende Objekt, Materialitet og Rum), vil det være aktuelt, idet holdstørrelsen er langt mindre end på den anden specialisering.

Anette Højlund

Bergen d. 16. august 2020

Tabell 1: Budsjetramme 2021-2025

	Budsjettforslag 2021	Budsjettforslag 2022	Budsjettforslag 2023	Budsjettforslag 2024	Budsjettforslag 2025	Prioritet	Finansiering	Kommentarer
Instituttets rammebudsjett (annuum):								
<i>Forslag til endring (reduksjon) i stillinger</i>								
Universitetslektor 50% utdår 31.12.21		-280 000	-280 000	-280 000	-280 000			Værg
Universitetslektor 50% utdår 31.7.21	-142 000	-284 000	-284 000	-284 000	-284 000			Værg, bemerk: tallet er for 1/2 år i 2021
	-78 000	-78 000	-78 000	-78 000	-78 000			værg, NB: se omtale for forklaring på omprioritering. Det skal nevnes, at hvis instituttet skal øge studieplassantalet, forventes at utgifter til undervisning i en viss grad dekkes av nye midler
Omprioritering av stillinger, som opplås eferåret 2020								
Rekrutteringsstillinger (nye), 25% bidrag til UV	-172 500	-517 500	-690 000	-690 000	-690 000			
<i>Forslag til endring (reduksjon) i driftsaktiviteter</i>								
Reduksjon i bl.a. utgifter til: Personalesamling, teori (erstatte av fast stilling, finansiert av omprioritering av stillinger), BA-eksamensutstilling, MA-eksamensutstilling, studentstøtte i alt	-60 000	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000			2021 er for foråret, heretter værg
<i>Forslag til inntekter</i>								
Sommerskole (er det BOA i stedet?)		425 000	475 000	525 000	575 000			
Annoncestøtte ved utgivelse av publikasjoner	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000			Instituttet utgjør ofte mindre og større publikasjoner. Ved ikke, hvordan politiken er her, men hvis annonser / reklamere er tilladt er det sandsynligt at der kan skaffes lidt inntægt her.
Sum forslag endringer i instituttets ramme	-402 500	-1 279 500	-1 452 000	-1 452 000	-1 452 000			0

	Budsjettforslag 2021	Budsjettforslag 2022	Budsjettforslag 2023	Budsjettforslag 2024	Budsjettforslag 2025	Prioritet	Herav egen finansiering	Kobling til UB strategi, kommentarer
Øremerkede midler:								
Planlegging av sommerskole.	300 000	200 000					100 000	Udgifter: strategi, PR, website, kommunikation, administration. Egenfinansiering tages fra stillingsbudget. UBs strategi: Kompetenceinstitutt, relationer.
Drift av sommerskole, løbende. Drift av sommerskole under avviklingen er ikke medtaget her (se bilag)		200 000	150 000	100 000	50 000			Det foreslås, at der øremærkes midler til Sommerskolens opstart plus tilskud til løbende drift. Satsningen styrker UB som kompetenceinstitutt og relationen med omverdenen. Det foreslås at driftsomkostninger øges i takt med at aktivitet øges.
Indsatsområde: forbedring af Institut for Design strategiske kommunikation	100 000							Midler til 7TA personale 1,5 måned, fordelt på fx 3 måneder. UB strategi: God formidling og dialog med omverdenen
Sum forslag øremerkede midler	400 000	400 000	150 000	100 000	50 000		100 000	

	Budsjettforslag 2021	Budsjettforslag 2022	Budsjettforslag 2023	Budsjettforslag 2024	Budsjettforslag 2025	Prioritet	Herav egen finansiering	Kobling til UB strategi, kommentarer
Rekrutteringsstillinger								
Stipendiat 1 tilknyttet Laboratoriet for Objekt, Rum og Materialitet	345 000	690 000	690 000	690 000	345 000			Overskud fra sommerskole allokere til stipendiatstillinger
Stipendiat 1 tilknyttet Laboratoriet for Visualitet, Interaktion og Fortælling	345 000	690 000	690 000	690 000	345 000			I 2024-25 løber 3 årsverk (førstesemester) tidsbegrensete stillinger ut. Dele af undervisning tilknyttet disse stillinger kan varetas.
Stipendiat 2 tilknyttet Laboratoriet for Objekt, Rum og Materialitet		345 000	690 000	690 000	690 000			Andre dele må genopplås eller omprioriteres i forhold til på det tidspunkt igangværende strateg.
Stipendiat 2 tilknyttet Laboratoriet for Visualitet, Interaktion og Fortælling		345 000	690 000	690 000	690 000			Samlet set giver overstående mulighed for øgning af forskning, uden at udgifterne forøges væsentligt.
Stipendiat 3 tilknyttet Laboratoriet for Objekt, Rum og Materialitet					345 000			
Stipendiat 3 tilknyttet Laboratoriet for Visualitet, Interaktion og Fortælling					345 000			
Sum forslag rekrutteringsstillinger	690 000	2 070 000	2 760 000	2 760 000	2 760 000			

Tabell 3: Innspill om støtte til investeringer, større utstysbehov

Tekst	År	Budsjettbehov kr	Egenandel kr	Totalbeløp	Kommentar	Prioritet	U/F*
Printcenter / printværksted etablering.			Konceptudvikling påbegyndes dd. Eksekveres efter proces	600 000	Et samlet printcenter etableres. Eksisterende værksteder og udstyr indenfor fotografi, plotter, riso samles i centeret. Nyinvesteringer allokere diverse printfaciliteter, folioskærer m.v. Centeret giver (også) mulighed for kompendieproduktion, bogindbinding m.v.	1	U/F*
Opstart, værksted, "Nye materialer og bæredygtighed"				300 000	En forskerstilling opslås i efteråret 2020 med fokus på nye materialer, bæredygtighed og genanvendelse. Det forventes at afføde ændringer i brug af værksteder i de kommende	2	U/F*
Digitalt udstyr skal løbende udskiftes. Der afsættes et årligt beløb til vedligehold og opgradering				100 000	Løbende udgift pr. år. Udgiften bære deles med kunst, i et forholdstal 1/3 til kunst og 2/3 til design, idet design bruger udstyret mest.	1	U/F*
Licenser til software				100 000	Løbende udgift pr. år. Udgiften bære deles med kunst, i et forholdstal 1/3 til kunst og 2/3 til design, idet design bruger softwaren mest.	1	U/F*
				0			
				0			
				0			
				0			
				0			
Sum		-	-	1 100 000			

*Undervisningsutstyr (U) eller forskningsutstyr (F)

Tabell 4: Prioriterte forslag vedrørende bygg, ombygginger m.m.

Tiltak	År	Budsjettbehov kr	Egenandel k	Totalbeløp	Ferdigstillelse	Prioritet
Omstrukturering af eksisterende værkstedsfaciliteter til printcenter (udgiften er ikke verificeret!)				250 000	efteråret 2022??	2
Omstrukturering af eksisterende værkstedsfaciliteter til "Nye materialer og bæredygtighed"				250 000	Efteråret 2022??	4
Etablering af VR - værksted				50 000	Ferbruar 2021	3
Dæk indskydes i del af 4. etage, kontorer nedlægges og erstattes af nye						
Ansattkontorer, evt. institutlederkontor, fællesrum etableres på dækket						
Giver nødvendig plads til studerende og bedre arbejdsmiljø for ansatte				1 500 000	efteråret 2021	1
Sum		-	-	2 050 000		

Tabell 2: Studieplasser

Nye studieplasser, type studieplaser	Antall	Kategori	Oppstartsår	Varighet (i år)
Der foreslås 4 nye studiepladser, 2 til hvert laboratorium	4		2 022	varig
Med skarpere profilering af studiet og forskningsmiljøet, tiltrækkes flere kvalificerede studerende, også internasjonalt				
Omstruktureringer gjør, at instituttet først er klar til at modtage flere studerende i 2022				

Endring studieplasser, type endring	Antall	Kategori	Endringsår